

«MOTTAKERNAVN»

«ADRESSE»

«POSTNR» «POSTSTED»

Trondheim, 14.07.2021

Deres ref.:
«REF»

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2021/8151

Saksbehandler:
Lovise Marie Vårhus

Ekstraordinære reguleringstiltak i sjø og vassdrag i Vestland og Trøndelag

Fordi laksefangstene i sentrale vassdrag i Nordfjord og Namsfjorden første del av sesongen i år har vært betydelig lavere enn årlig gjennomsnittsfangst for årene som ble lagt til grunn for gjeldende regulering av laksefisket, har Miljødirektoratet fastsatt midlertidige forskrifter om ekstraordinære reguleringstiltak i vassdrag og for faststående redskap i sjø i Nordfjord og Namsfjorden i 2021.

Forskriftene er fastsatt i medhold av lov 15. mai 1992 nr. 47 om laksefisk og innlandsfisk mv. § 11, jf. delegeringsvedtak 27. november 1992 nr. 864. Lakse- og innlandsfiskloven § 11 gir myndigheten hjemmel til å bl.a. stoppe et fiske med øyeblikkelig virkning når særlige forhold tilsier det. Direktoratet vedtok i 2014 forhåndsavtalte prosedyrer og tiltak dersom det oppstår situasjoner som gjør det nødvendig å iverksette ekstraordinære reguleringstiltak i sesongen. Målsetning med forhåndsavtalte tiltak er at forvaltningen skal kunne respondere raskt ved behov og justere beskatningen slik at gytebestandsmål nås, eller at negativt avvik blir minst mulig. Ettersom gjennomføring av en høring av forskriftene vil svekke forskriftenes effektivitet, ble forskriftene fastsatt uten forutgående høring, jf. forvaltningsloven § 37 fjerde ledd.

Bakgrunn og kunnskapsgrunnlag

For at Miljødirektoratet skal kunne respondere raskt og justere beskatningen ved avvikende lavt innsig av villaks, er det fastsatt prosedyrer og tiltak som skal iverksettes slik at gytebestandsmål kan nås eller negative avvik blir minst mulig. Hvis lakseinnsiget t.o.m. uke 27 er ca. 50 % eller lavere enn årlig gjennomsnittsfangst for de årene som ble lagt til grunn for gjeldende regulering, skal det etter prosedyrene vedtas ekstraordinære reguleringstiltak som begrenser fisket i sjø og elv.

I samsvar med prosedyrene har Miljødirektoratet mottatt et notat fra Norsk institutt for naturforskning (NINA Notat 11. juli 2021), der fangster fra 40 laksevassdrag, en telling av oppvandrende laks, tre kilenotstasjoner i Midt-Norge og en kilenotstasjon i Rogaland utgjør grunnlaget for å vurdere årets lakseinnsig. I det meste av landet er fangstene lavere enn hva de var i perioden som ligger til grunn for nåværende fangstreguleringer. Fangster fra vassdragene

rundt Nordfjord i Vestland, Namsfjorden og Øst-Finnmark tyder på at innsiget til disse områdene kan være avvikende lavt, og størrelsesorden 50 % eller lavere av hva som ligger til grunn for gjeldende regulering. Fangstene i Strynseelva og Eidselva ligger på henholdsvis 37 og 31 % av gjennomsnittsfangsten tidligere år. I Namdalen er årets fangst i Namsen og Årgårdsvassdraget henholdsvis på 63 og 31 prosent av gjennomsnittlig fangst ved utgangen av uke 27 for perioden 2016-2019. Oppvandringen i fisketrappa i Berrefossen i Øyensåa, som er et sidevassdrag til Årgårdsvassdraget, er per slutten av juni den laveste i tidsserien fra 2013 (Gjertsen, 2021). Fangstene i kilenotstasjonene i Namsfjorden og på Vikna er hhv 54 og 53 prosent av gjennomsnittsfangsten i perioden 2016-2019. I de utvalgte elvene i Øst-Finnmark varierer fangstene fra i overkant av 30 til ca. 60 prosent av gjennomsnittlig fangst for perioden 2016-2019. Fisket etter atlantisk laks i Munkelva, Klokkelva og Karpelva er nå midlertidig stengt fordi det rapporteres at svært lite atlantisk laks har gått opp i disse elvene. Det rapporteres samtidig store mengder pukkellaks i disse og andre elver i Finnmark.

Det er normalt en betydelig grad av samvariasjon i sjøoverlevelse hos laks fra elver i samme fjordområde. Dette innebærer at dersom svakt lakseinnsig til et vassdrag ikke kan forklares med sviktende rekruttering i elva, vil det dårlige innsiget være felles for de fleste vassdragene i området. Eksempelvis vil lave fangsttall i Strynseelva og Eidselva som er dominerende elver i Nordfjorden, indikerer lavt innsig til Nordfjorden som helhet.

Ekstraordinære reguleringstiltak

Miljødirektoratets prosedyrer tilsier at dersom fangsten (evt. oppgangen) i de utvalgte elvene og sjøområder er i størrelsesorden 50 % eller lavere enn årlig gjennomsnittsfangst t.o.m. uke 27 for de årene som ble lagt til grunn for gjeldende regulering, og dette ikke kan forklares med avvikende oppgangs-/og eller fiskeforhold, skal følgende ekstraordinære tiltak for berørte vassdrag og tilgrensede sjøområder iverksettes. Dette anses å være tilfelle i Nordfjord, Namsfjorden og Øst-Finnmark.

- Tiltak elv: påbud om å avslutte fiskesesongen 14 dager tidligere, eventuelt gjenutsetting av all hunnlaks fra 15.juli (gjelder vassdrag med god organisering, hvor rettighetshavere selv foreslår/ kan forelå reguleringsregime). I elver med fiskesesong ut august eller lengre, vil det i tillegg bli stilt krav om å redusere uttaket av hannlaks.
- Tiltak sjø: ukentlig fisketid halveres fra 15. juli og ut sesongen

1. Midlertidig forskrift om fiske etter anadrome laksefisk i vassdrag

I samsvar med nevnte prosedyrer, har Miljødirektoratet fastsatt ekstraordinære reguleringstiltak i vassdrag rundt Nordfjord i Vestland og Namsfjorden i Trøndelag. Hvilke vassdrag dette gjelder framgår av vedlagte forskrift.

Miljødirektoratet forutsetter at det i vassdrag med midtsesongevaluering blir gjennomført tiltak som samsvarer med de forhåndsavtalte tiltakene.

2. Midlertidig forskrift om fiske etter anadrome laksefisk i sjø

I samsvar med nevnte prosedyrer, fastsatte Miljødirektoratet ekstraordinære reguleringstiltak i sjøregionene Nordfjord og Namsfjorden i Trøndelag. I disse regionene blir ukentlig fisketid, som det følger av forskrift 15. mars 2021 nr. 797 om fiske etter anadrome laksefisk i sjøen, halvert.

Fra 19. juli innføres to dagers fiskeuke (mandag kl. 18:00 til onsdag kl. 18:00) i hele region Nordfjord og region Namsfjorden.

Fordi fisket med faststående redskap i sjø i alle regioner i Øst-Finnmark slutter 21. juli, vil det ha liten effekt å halvere ukentlig fisketid i disse regionene. Miljødirektoratet iverksetter derfor ingen ekstraordinære tiltak her.

Forskriftene er vedlagt.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Raoul Bierach
seksjonsleder

Lovise Marie Vårhus
rådgiver

Vedlegg

- 1 Midlertidig forskrift om fiske etter anadrome laksefisk i vassdrag 2021 (1)
- 2 Midlertidig forskrift om fiske etter anadrome laksefisk i sjøen (1)